

Adı Soyadı: Sınıfı: Tarih:/...../2026-2027

1.

Metin

Köyümüzün kahvehanesinin yanındaki tek göz oda, geçen yaz kütüphaneye dönüştü. Kitapları toplamak için evleri tek tek dolaştık; kimi bir çuval kitap verdi, kimi burun kıvırdı. Muhtar amca "Damlaya damlaya göl olur." deyip hepimizi yüreklendirdi. Üç ayın sonunda raflar doldu, o küçük oda kitap kokmaya başladı.

Okuma kültürü panosuna asılan yukarıdaki metin, bir köy kütüphanesinin kuruluşunu anlatmaktadır. Metinde geçen "burun kıvrırmak" deyimini, metne göre hangi davranışı karşılamaktadır?

- A) Kitapları koklayıp incelemeyi
- B) Beğenmediğini belli edip küçümsemeyi
- C) Çok sayıda kitap bağışlamayı
- D) Kütüphaneye üye olmayı

2.

- A etekleri zil çalmak
- B pabucu dama atılmak
- C kulak kabartmak
- D Sakla samanı, gelir zamanı.

Duru, panoya asmak için hazırladığı dört kartın yalnızca birinde atasözü, ötekilerinde deyim bulunduğunu fark etti. Duru'nun atasözü yazdığı kart hangisidir?

- A) A kartındaki söz
- B) B kartındaki söz
- C) C kartındaki söz
- D) D kartındaki söz

3.

Atasözleri

1 Ağaç yaşken eğilir.

2 Damlaya damlaya göl olur.

3 Bir elin nesi var, iki elin sesi var.

İletiler

a Küçük birikimler zamanla büyük sonuç verir.

b Birlikte çalışmak tek başına çalışmaktan verimlidir.

c İyi alışkanlıklar küçük yaşta kazandırılmalıdır.

Okuma kulübü, panoya astığı atasözlerinin altına iletilerini de yazacaktır; ancak kartlar karışmıştır. Numaralı atasözleri ile harfli iletiler hangi seçenekte doğru sıralanmıştır?

- A) 1-c, 2-a, 3-b
- B) 1-a, 2-b, 3-c
- C) 1-b, 2-c, 3-a
- D) 1-c, 2-b, 3-a

4.

Sunum sonrası koridor sohbeti

Tuna

Sunum sırası bana gelince dilim tutuldu,
tek kelime çıkmadı ağızımdan.

Ceren

Üzülme, ilk seferde herkesin eli ayağına
dolaşır.

Tuna

Öğretmen sağ olsun, bana su verip birkaç
güzel söz söyledi, gönlümü aldı.

Yukarıdaki konuşmada üç deyim art arda kullanılmıştır. Konuşmanın akışına bakıldığında "gönlünü almak" deyimini hangi davranışı anlatmaktadır?

- A) Birinin sözünü yarıda kesmeyi
- B) Birine uzun uzun öğüt vermeyi
- C) Üzülen birini hoş bir davranışla yatıştırmayı
- D) Yapılan bir hatadan dolayı özür dilemeyi

5.

SIFIR ATIK KULÜBÜ

Bugün attığın, yarın aradığın
olabilir.

"Ak akçe kara gün içindir."

7-B Sınıfı

Sıfır Atık Kulübü'nün okul girişine astığı yukarıdaki afişte bir atasözüne yer verilmiştir. Afişin bütünü göz önüne alındığında bu atasözüyle okura verilmek istenen ileti nedir?

- A) Bugün biriktirilen şey zor günde işe yarar.
- B) Para harcamaktan çekinmemek gerekir.
- C) Herkesin sorumluluğu birbirinden farklıdır.
- D) Eskiye eşyalar hemen atılmalıdır.

6.

Deyim Defteri

Deyim
ağız kulaklarına varmak
pişmiş aşı su katmak
göze girmek

Anlamı

çok sevinmek

yolunda giden işi bozmak

?

Kerem, deyim defterindeki tablonun son satırındaki açıklamayı boş bırakmıştır. Tabloda izlenen düzene göre bu boşluğa hangi açıklama yazılmalıdır?

- A) Birini uzun süre beklemek
- B) Başlanan bir işten hemen vazgeçmek
- C) Beğenilip değer verilir duruma gelmek
- D) Kalabalıkta kaybolup görünmez olmak

7.

Deyim kullanılan cümleler

- 1 Yarışmayı kazandığını duyunca ağzı kulaklarına vardı.
- 2 Hiç hazırlanmadan kürsüye çıkınca eli ayağına dolaştı.
- 3 Kütüphaneye girer girmez raflara göz gezdirdi.
- 4 Sabahtan beri hiçbir şey yemediği için burnu havada.

Deyimler, cümlede kendi anlamına uygun bir yere yerleştirilmelidir. Yukarıdaki numaralı cümlelerin birinde deyim, anlamıyla bağdaşmayan bir durumda kullanılmıştır. Bu kullanım kaç numaralı cümlede?

- A) 1. cümlede B) 2. cümlede
C) 3. cümlede D) 4. cümlede

8.

MAHALLE HABER

Kitap kolileri iki günde hazırlandı

Deprem bölgesindeki okullara gönderilecek kitaplar için mahalleli seferber oldu. Kimi koli taşıdı, kimi bant getirdi, kimi çay demledi; iki günde kırk koli yola çıktı.

Yukarıdaki haberin altına, haberde anlatılanı özetleyen bir atasözü yorum olarak eklenecektir. Habere en çok yakışan atasözü hangisidir?

- A) Sona kalan dona kalır.
B) Komşu komşunun külüne muhtaçtır.
C) Ayağını yorganına göre uzat.
D) Rüzgâr eken fırtına biçer.

9.

Sessiz Okuma Saati

Sıralar susmuş, saat on ikiye vurmuş, Kimi sayfaya dalmış, kimi göz atmış, Bir kitabın içinde yol almak varken Zaman su gibi akmış, kimse duymamış.

Kütüphane panosuna asılan yukarıdaki dörtlükte birden çok kalıplaşmış söz kullanılmıştır. Dörtlükte geçen "göz atmak" deyimini hangi anlamı taşır?

- A) Bir şeyi uzun uzun ve dikkatle incelemek
B) Birini gizlice izleyip gözetlemek
C) Birini gözünün önünden hiç ayırmamak
D) Kısa bir süre bakıp geçmek

10.

1. söz

İşleyen demir ısıldar.

2. söz

pabucu dama atılmak

Türkçe öğretmeni tahtaya iki kalıplaşmış söz yazdı ve öğrencilerden bunlar arasındaki temel farkı bulmalarını istedi. Öğrencilerin bulması gereken en belirgin fark nedir?

- A) 1. söz mecazlı, 2. söz gerçek anlamlıdır.
 B) 1. söz bir yargı bildirip öğüt verir, 2. söz yalnızca bir durumu anlatır.
 C) 1. söz kalıplaşmamış, 2. söz kalıplaşmıştır.
 D) 1. söz bir kişiye, 2. söz bir topluluğa seslenir.

11.

gözden düşmek

göze girmek

"göz" ile kurulan deyimler

göze çarpmak

göz doldurmak

Melis, şemadaki dört deyimden üçünün beğenilmek ya da fark edilmekle ilgili olduğunu, birininse bunun tersini anlattığını fark etti. Melis'in ötekilerden ayırdığı deyim hangisidir?

- A) göze girmek
 B) göz doldurmak
 C) gözden düşmek
 D) göze çarpmak

12.

Bir öykü cümlesi
 Kütüphane yarışmasında dereceye giremeyince eli boş döndü,
 ama pes etmedi; bir sonraki yıl için hemen çalışmaya başladı.

Yukarıdaki cümlede iki deyim bir arada kullanılmıştır. Bu deyimlerle ilgili aşağıda verilen açıklamalardan hangisi doğru değildir?

- A) "Eli boş dönmek", elindeki eşyaları kaybetmek demektir.
 B) "Eli boş dönmek", istediğini elde edemeden geri gelmek demektir.
 C) "Pes etmek", yenilgiyi kabul edip vazgeçmek demektir.
 D) Her iki söz de kalıplaşmış olduğu için sözcükleri gelişigüzel değiştirilemez.

13.

Metin

Yetmiş üç yaşındaki Hatice Nine, halk eğitim merkezindeki okuma yazma kursuna yazıldığında torunları şaşırdı. "Bu yaştan sonra mı?" diye soranlara yalnızca güldü. İlk ay harfleri tanıdı, ikinci ay adını yazdı, üçüncü ay torununun mektubunu kendi başına okudu. Belgesini duvara asarken şunu söyledi: "Zamanında gidemedim ama geç olsun güç olmasın."

Hayat boyu öğrenme haftasında okunan yukarıdaki metnin sonunda Hatice Nine bir atasözü kullanmaktadır. Bu atasözü, metnin bütünü içinde hangi işlevi üstlenmiştir?

- A) Kursun kaç ay sürdüğünü açıklamak
 B) Torunlarının şaşkınlığını eleştirmek
 C) Öğrenmeye geç başlamanın engel olmadığını vurgulamak
 D) Halk eğitim merkezini okurlara tanıtmak

14.

Bir deyimın sözcükleri

ipe	un	?
-----	----	---

Yukarıdaki kartlarda bir deyimın sözcükleri sırayla verilmiş, son kart boş bırakılmıştır. "Bir işi yapmamak için sürekli bahane üretmek" anlamına gelen bu deyim, boş karta hangi sözcük yazılırsa tamamlanır?

- A)** sermek **B)** çekmek
C) atmak **D)** katmak

15.

Anlatılan durum

Doruk, hat kursunun ilk haftalarında bir türlü ilerleyemedi.
Yılmadan her gün yarım saat harf çalıştı; altı ay sonra
yazdığı levha okul sergisinde birinci seçildi.

Yukarıda anlatılan durumu tek bir sözle özetlemek isteyen öğretmen, sergi panosuna bir atasözü asacaktır. Doruk'un yaşadıklarını en iyi karşılayan atasözü hangi seçenektir?

- A)** Ayağını yorganına göre uzat.
B) Sabreden derviş muradına ermiş.
C) Su testisi su yolunda kırılır.
D) Öfkeyle kalkan zararlar oturur.

Deyimler ve Atasözleri — Cevap Anahtarı

1. B	2. D	3. A	4. C	5. A	6. C	7. D	8. B	9. D	10. B	11. C	12. A
13. C	14. A	15. B									